

**ПРЕДМЕТ ЗЛОЧИННОГО ПОСЯГАННЯ В ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ
ЕКОНОМІЧНИХ ЗЛОЧИНАХ**

SUBJECT OF CRIMINAL OFFENSE IN TRANSNATIONAL ECONOMIC CRIMES

Актуальність статті полягає в тому, що існує нагальна потреба активної та дієвої боротьби з цим негативним засобом, а задля цього потрібна всеохоплююча криміналізація усіх злочинних діянь, пов'язаних із транснаціональною економічною злочинністю. Криміналізація ж, у свою чергу, неможлива без точних визначень, серед яких не останню чергу відіграватиме визначення предмету злочинного посягання в транснаціональних економічних злочинах. Саме предмет злочинного посягання в багатьох випадках може допомогти відокремити транснаціональні економічні злочини від інших видів транснаціональних злочинів, або економічних злочинів. Статтю присвячено питанням дослідження предмету злочинного посягання в транснаціональних економічних злочинах та необхідності подальших досліджень в цій сфері й виробленню відповідної наукової доктрини. Зроблено висновок, що предметом злочинного посягання в транснаціональних економічних злочинах виступають речі, які належать як до матеріального (цінності та предмети мистецтва, зброя, наркотичні засоби, органи для трансплантації тощо), так і нематеріального світу (паролі від віртуальних рахунків, криптовалюта, інформація різного роду), причому деякі з предметів нематеріального світу все ж таки можуть мати матеріальні носії (зовнішні жорсткі диски, пластикові платіжні картки і т.ін.). Ці предмети або переміщуються між двома та більше країнами, або використовуються представниками однієї країни в межах іншої. В будь-якому випадку кінцевою метою заволодіння предметами злочинного посягання виступає отримання суб'єктом/суб'єктами злочину матеріальної вигоди. Предмети злочинного посягання в транснаціональних економічних злочинах можна розподілити на традиційні (зброя, предмети культурної спадщини, цінні речі, предмети мистецтва, наркотичні засоби тощо) та такі, що з'явилися останніми десятиліттями у зв'язку зі стрімким розвитком науки (людські органи, що призначені для трансплантації; криптовалюта). При цьому і в історично «сталих» предметах злочинного посягання теж відбуваються певні зміни: так, постачання зброї зараз не обмежується стрілецькою зброєю, вибухівкою та набоями, а включає в себе високотехнологічну зброю – дрони, безпілотники, високотехнологічні комплектуючі для зброї тощо.

Ключові слова: *транснаціональна економічна злочинність, транснаціональна злочинність, предмет злочинного посягання, предмет злочинного посягання в транснаціональних економічних злочинах.*

The relevance of the article is that there is an urgent need to actively and effectively fight against this negative means, and for this, a comprehensive criminalization of all criminal acts related to transnational economic crime is required. Criminalization, in turn, is impossible without precise definitions, among which the definition of the subject of criminal offense in transnational economic crimes will play a key role. It is the subject of the criminal offense in many cases that can help to separate transnational economic crimes from other types of transnational crimes or economic crimes. The article is devoted to the issues of research on the subject of criminal trespass in transnational economic crimes and the need for further research in this area and the development

of the corresponding scientific doctrine. It was concluded that the objects of criminal encroachment in transnational economic crimes are things that belong to both the material world (valuables and objects of art, weapons, narcotics, organs for transplantation, etc.) and the immaterial world (passwords from virtual accounts, cryptocurrency, information of various kind), and some of the objects of the immaterial world can still have material carriers (external hard drives, plastic payment cards, etc.). These items either move between two or more countries or are used by representatives of one country within another. In any case, the ultimate goal of taking possession of objects of criminal trespass is obtaining material benefit by the subject/subjects of the crime. Objects of criminal offense in transnational economic crimes can be divided into traditional ones (weapons, cultural heritage items, valuables, art objects, narcotics, etc.) and those that have appeared in recent decades in connection with the rapid development of science (human organs that intended for transplantation; cryptocurrency). At the same time, certain changes are also taking place in the historically "stable" objects of criminal offense: yes, the supply of weapons is not limited to small arms, explosives and ammunition, but includes high-tech weapons – drones, drones, high-tech components for weapons, etc..

Key words: *transnational economic crime, transnational crime, criminal encroachment, the subject of criminal encroachment in transnational economic crimes.*

Актуальність теми. Транснаціональна економічна злочинність стає дедалі більшою загрозою для усіх країн світу, не виключаючи Україну. Великі злочинні угруповання контрабандою перевозять бурштин та колекційні предмети мистецтва з території України, а на територію нашої держави ввозять нелегальну зброю та наркотичні засоби; під видом допомоги біженцям здійснюють торгівлю людьми тощо. Відтак, існує нагальна потреба активної та дієвої боротьби з цим негативним засобом, а задля цього потрібна всеохоплююча криміналізація усіх злочинних діянь, пов'язаних із транснаціональною економічною злочинністю. Криміналізація ж, у свою чергу, неможлива без точних визначень, серед яких не останню чергу відіграватиме визначення предмету злочинного посягання в транснаціональних економічних злочинах.

Саме предмет злочинного посягання в багатьох випадках може допомогти відокремити транснаціональні економічні злочини від інших видів транснаціональних злочинів (наприклад, тероризму), або економічних злочинів (наприклад, податкових злочинів, пограбування банків тощо).

Ступінь дослідженості. В Україні транснаціональні економічні злочини за останні роки вивчала ціла низка вчених. Серед цих досліджень можна виділити праці П. Д. Біленчука, А.В. Кофанова, О.Л. Кобиляцького, Є.К. Паніотова, Г.П. Жаровської, І.О. Завидняка, В.С. Буркаль, І.М. Леган, В.В. Попка, Ю.М. Дмитрієнка тощо. Проте не існує досліджень, присвячених вивченню саме предмету посягання в транснаціональних економічних злочинах, так само, як не сформовано єдиного та вичерпного переліку таких предметів посягання і не вироблено єдиного формулювання, яке можна було б використати в подальшому під час прийняття законодавчих національних та міжнародних нормативно-правових актів, пов'язаних із боротьбою з транснаціональною економічною злочинністю.

Метою статті є вивчення та аналіз питань, пов'язаних із предметом злочинного посягання в транснаціональних економічних злочинах, формулювання визначення такого предмету злочинного посягання та впровадження цього визначення в національні та міжнародні нормативно-правові акти.

Виклад основного матеріалу. Предмет злочинного посягання в міжнародних економічних злочинах неможливо відокремити, якщо не розуміти, що таке предмет злочинного посягання взагалі.

Як зазначає О.Р. Лужецька, під предметом злочинного посягання зазвичай розуміють речі, що належать до матеріального світу, які:

1) наділені певними властивостями, із якими кримінальне законодавство (національне чи міжнародне) напряму пов'язує наявність або відсутність у діяч підозрюваної чи обвинувачуваної особи ознак того чи іншого складу злочину;

2) здійснюючи вплив на які підозрювана чи обвинувачувана у скоєнні злочину особа шкодить відповідним суспільним відносинам [13, с. 203].

Як бачимо, в цьому випадку вчена акцентує увагу на матеріальності предмету злочинного посягання. На думку дослідниці, він завше є певною річчю, до якої можна доторкнутися. Близьке

до цього твердження висловлюють також Д.С. Азаров, В.К. Гришук, А.В. Савченко та низка інших вчених-криміналістів: відповідно до цього твердження, предмет злочину – це факультативна ознака об'єкта злочину, яка являє собою речі (фізичні утворення) матеріального світу, з приводу яких чи у зв'язку з якими вчинюється злочин [15, с. 14].

Проте із цим твердженням, на нашу думку, погодитися не можна.

У сучасному світі дуже важливу роль відіграє комп'ютерна мережа, яка в буквальному сенсі цього слова з'єднує різні країни. Шляхом комп'ютерного спілкування наразі здійснюються транснаціональна купівля-продаж, передання інформації, у тому числі такої, що має комерційну цінність, налагодження транснаціональних економічних і торговельних зв'язків тощо. Відтак, транснаціональна економічна злочинність не оминула своєю увагою цю сферу суспільного життя.

Як зазначає В.Б. Вехова, яку підтримують І.О. Завидняк, П. Д. Біленчук, М.А. Зубань, В.О. Голубев та В.С. Цимбалюк, усі способи вчинення економічних злочинів у тому числі транснаціональних, пов'язаних із неправомірним доступом до комп'ютерної мережі, можна розмежовувати за тією роллю, яку під час здійснення злочину відіграє комп'ютерна техніка. Так, існують випадки, коли комп'ютерна техніка виступає в якості знаряддя й засобу вчинення злочину; проте, у певних випадках, комп'ютерна техніка стає саме предметом злочинного посягання. Отже, у випадку, коли комп'ютерна техніка стає знаряддям злочину, предметом злочинного посягання виступатиме інформація, яка зберігається в комп'ютерній мережі тої чи іншої фізичної або юридичної особи, або у комп'ютерній мережі Інтернет [12, с. 93; 4, с. 24-25].

Відтак, до предметів економічних транснаціональних злочинів, які були вчинені за допомогою сучасних комп'ютерних технологій, на думку І.О. Завидняк, слід віднести:

- комп'ютерну інформацію, що зберігається в комп'ютерній мережі тої чи іншої фізичної або юридичної особи, або у комп'ютерній мережі Інтернет;
- різноманітні документи на перерахування коштів;
- комп'ютерні засоби доступу до банківських рахунків тощо.

У свою чергу, матеріальними носіями відповідних предметів злочинного посягання в транснаціональних економічних злочинах можуть виступати платіжне доручення, розрахунковий чек, пластикова платіжна картка будь-якого виду, ідентифікаційна картка й т. ін. [11, с. 178].

Від себе додамо, що дуже часто предметом злочинного посягання в таких випадках виступають електронні паролі, якими захищено конфіденційну інформацію, що містить особисту, комерційну чи банківську таємницю. Здобувши цю інформацію, злочинці отримують важелі впливу на осіб, які можуть перебувати навіть на іншому континенті, або доступ до відповідних банківських рахунків. Матеріальних носіїв в цих предметах злочинного посягання може навіть не бути, або ними виступатимуть особистий комп'ютер чи засіб зберігання електронної інформації (флеш-картка, зовнішній жорсткий диск, HDD бокс, CD і DVD-диски тощо).

Також предметом злочинного посягання в транснаціональних економічних злочинах може виступати так звана криптовалюта – засіб розрахунків, який не має матеріальної форми, а існує у вигляді програмного коду, із застосуванням криптографічних методів захисту, випуск та облік якого частіше децентралізований та відомий учасникам розрахунків; а також системою платежів, яку утворюють одиниця розрахунку та операції з нею [16, с. 236].

В Україні довгий час практично не було адекватного законодавства з приводу правового регулювання криптовалюти, а відтак, вона жодним чином не могла бути предметом економічного злочину загалом та транснаціональних економічних злочинів зокрема. 17 лютого 2022 р. було прийнято Закон України «Про віртуальні активи», проте цей законодавчий акт на час написання статті ще не набрав чинності. Цей факт можна назвати, скоріше, недоліком українського законодавства. Зокрема, ще з 2018 року в штаті Огайо (США) можна сплатити податки біткоїнами [6]. У 2021 році у Сальвадорі біткоїн було визнано платіжним засобом на законодавчому рівні [7]. Транснаціональні злочинці дуже часто використовують криптовалюти задля розрахунків, наприклад, під час купівлі-продажу наркотичних речовин та прекурсорів, а отже, зацікавлені у її придбанні, у тому числі протизаконними методами. Відтак, криптовалюта також має входити до складу предметів злочинного посягання в транснаціональних економічних злочинах.

Якщо ж вести мову про речі саме матеріального світу, які виступають в якості предмету злочинного посягання в транснаціональних економічних злочинах, то зауважимо, що вони майже повністю співпадають із переліком таких предметів у загальноекономічних злочинах, що не є дивним, оскільки транснаціональна економічна злочинність є часткою загальної економічної злочинності у світі.

Контрабанда є невід'ємною складовою транснаціональної економічної злочинності. В.С. Буркаль зауважує, що навіть за радянських часів дослідники-криміналісти приділяли увагу міжнародній контрабанді, пов'язаній, зазвичай, із незаконним переміщенням через кордон предметів мистецтва та історичних пам'яток [5, с.22]. Відтак, предметами таких злочинів зазвичай виступали ікони, церковне начиння, часто цінні не лише як предмети мистецтва, а й тому, що вони виготовлялись зі срібла, золота з вкрапленням дорогоцінного каміння. Іноді об'єктами нелегальних угод і незаконного переміщення за кордон ставали радянські ордени та медалі (в основному бойові) [8, с. 118].

Окрім зазначеного, одним з найдавніших відомих людству транснаціональних економічних злочинів було фальшивомонетництво, що з'явилося практично одночасно із переходом людства з натурального товарообігу на грошовий [5, с. 70]. Із розвитком міжнародних відносин, в цю злочинну діяльність втягнулися не тільки окремі особи та злочинні угруповання, а навіть держави, метою яких виступав підрив економіки держав-ворогів. Відтак, у першій половині XX ст. фальшивомонетництво стало широко відомим міжнародним злочином, який у 20 р.р. XX ст. становив небяжку загрозу для банківських систем багатьох європейських країн. Ст. 2 Міжнародної конвенції щодо боротьби з підробкою грошових знаків, яка була укладена у Женеві 20 квітня 1929 р. [2], до предмету згаданих злочинів відносить паперові гроші, включаючи банківські білети, та металеву монету, яка має обіг в силу закону.

Кримінальний Кодекс України у ст. 199 до зазначених предметів злочинного посягання додає також державні цінні папери, білети державної лотереї, марки акцизного податку та голографічні захисні елементи [1].

Особливо небезпечними видами транснаціональної економічної злочинності також виступають незаконна торгівля зброєю та незаконна торгівля наркотичними засобами і прекурсорами.

В Україну наркотичні засоби потрапляють переважно контрабандним шляхом: більшість – з країн ближнього зарубіжжя, а окрім цього – з країн Латинської Америки, а також регіонів так званих «Золотого півмісяця» (тобто Афганістану, Пакистану та Ірану) і «Золотого трикутника» (М'янма, Таїланд, Лаос). Відтак, предметом злочинного посягання в цьому виді злочинів виступають наркотичні засоби, психотропні речовини та їх аналоги.

Також на сьогодні у світі є розповсюдженими транснаціональні злочини, пов'язані із незаконною трансплантацією органів, зокрема, так званий «трансплантаційний туризм». Під цим терміном розуміється поїздка для трансплантації, яка передбачає: торгівлю людьми з метою вилучення органів; торгівля органами; або коли ресурси (органи, фахівці та трансплантаційні центри), призначені для надання трансплантацій нерезидентам, підривають здатність країни надавати послуги з трансплантації для власного населення [9, с. 287]. Всупереч широко розповсюдженим уявленням, наразі не існує більш-менш безпечної можливості досить швидко перевезти орган, потрібний для трансплантації, незаконним шляхом з однієї країни до іншої, а там до того ж оформити його відповідним чином задля можливої пересадки. Органи, що призначені для пересадки, дуже швидко псуються. Куди більш розумним та безпечним є приїзд пацієнта в країну, в якій мешкає донор (чи в яку цього донора було доставлено) і проведення операції вже там. Відтак, предметом транснаціональних економічних злочинів, пов'язаних із трансплантацією органів, виступають або людські органи, або ще живі люди, чий органи в подальшому будуть використані для трансплантації.

Щодо міжнародної незаконної торгівлі зброєю, її предметом виступатиме, перш за все, вогнепальна (стрілецька) зброя, а також вибухові речовини й боєприпаси. Останнім часом до цього переліку також можна доєднати дрони та безпілотні літальні апарати, які несуть на собі вибухівку із зарядами.

У зв'язку із введенням Європейським Союзом у 2014 році санкцій проти Російської Федерації, значно позавилася контрабанда в Росію зброї та комплектуючих в обхід санкцій. Зокрема, за даними Європейської рада з експорту конвенційної зброї, 10 держав – членів ЄС протягом 2015–2020 р.р. експортували до Російської Федерації озброєння на суму 346 млн. євро. При цьому на долю Франції та Німеччини припадає приблизно 80% цих незаконних постачань [14].

Третє місце в переліку країн, які постачали зброю Російській Федерації, посіла Італія, оскільки експортувала до РФ військових товарів на суму 22,5 млн. євро. Окрім іншого, саме італійці здійснили постачання військових позашляховиків Iveco, що наразі використовуються окупаційною армією РФ в Україні. Як показало розслідування, здійснене групою Investigate Europe, зазначені позашляховики збиралися на одному з російських заводів, який належав фірмі Iveco, з деталей, що були зроблені безпосередньо в Італії. Також з Італії до Російської Федерації

постачалася напівавтоматична зброя та численна кількість боєприпасів. Зброя ввозилася до РФ і з інших держав – членів ЄС, проте у значно менших масштабах. У перелік цих країн входили Австрія, Болгарія, Чехія, Словаччина, Фінляндія, Іспанія та Хорватія [3].

У 2020 році, як повідомляє агентство Reuters, з Європи до Росії було експортовано зброї на суму 25 млн. євро, а у 2021 році постачання зброї зросло на 55% та сума цих постачань складала вже 39 млн. євро [14].

Отже, бачимо, що хоча постачання зброї є досить історично сталим видом транснаціональної економічної злочинності, останніми десятиліттями склад цієї зброї змінюється в бік постачання високотехнологічної зброї (безпілотних літальних апаратів, дронів тощо), запчастин для неї, а також відповідних мікросхем та інших деталей, що можуть використовуватися для виготовлення та ремонту такої зброї (в цей перелік входять також так звані «товари подвійного призначення», тобто такі деталі, що можуть використовуватися як в невійськовому спорядженні, так і задля виготовлення, покращення і ремонту зброї). Раніше запчастини для зброї досить рідко виступали предметами злочинного посягання у злочинах такого роду.

Висновки. Предметом злочинного посягання в транснаціональних економічних злочинах виступають речі, які належать як до матеріального (цінності та предмети мистецтва, зброя, наркотичні засоби, органи для трансплантації тощо), так і нематеріального світу (паролі від віртуальних рахунків, криптовалюта, інформація різного роду), причому деякі з предметів нематеріального світу все ж таки можуть мати матеріальні носії (зовнішні жорсткі диски, пластикові платіжні картки і т.ін.). Ці предмети або переміщуються між двома та більше країнами, або використовуються представниками однієї країни в межах іншої. В будь-якому випадку кінцевою метою заволодіння предметами злочинного посягання виступає отримання суб'єктом/суб'єктами злочину матеріальної вигоди.

Предмети злочинного посягання в транснаціональних економічних злочинах можна розподілити на традиційні (зброя, предмети культурної спадщини, цінні речі, предмети мистецтва, наркотичні засоби тощо) та такі, що з'явилися останніми десятиліттями у зв'язку зі стрімким розвитком науки (людські органи, що призначені для трансплантації; криптовалюта). При цьому і в історично «сталіх» предметах злочинного посягання теж відбуваються певні зміни: так, постачання зброї зараз не обмежується стрілецькою зброєю, вибухівкою та набоями, а включає в себе високотехнологічну зброю – дрони, безпілотники, високотехнологічні комплексує для зброї тощо.

Перспективи подальших досліджень. Перш за все, на нашу думку, слід приділити увагу нематеріальним предметам злочинного посягання в транснаціональних економічних злочинах, зокрема, криптовалюти, адекватного правового регулювання якої в українському законодавстві наразі практично не існує. Законодавство України з цього приводу слід привести у відповідність до міжнародного законодавства. Більше того – в Україні є визначний шанс взяти участь в розробці та уніфікації міжнародного законодавства з приводу предмету злочину в транснаціональній економічній злочинності, виробивши власне ставлення до цього питання та запропонувавши його світові.

Список використаних джерел:

1. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. (остання редакція від 23.04.2022 р.). *Офіційний сайт Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.
2. Міжнародна конвенція щодо боротьби з підробкою грошових знаків, укладена у Женеві 20 квітня 1929 р. *Офіційний сайт Верховної Ради України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_589#Text.
3. Андрощук Г. Постачання країнами ЄС зброї Росії: шокує розслідування журналістів. *Юридична Газета online*. 2022. 28 березня. URL: <https://yur-gazeta.com/golovna/postachannya-krayinami-es-zbroyi-rosiyi-shokuyuche-rozsliduvannya-zhurnalistiv.html>.
4. Біленчук П. Д., Зубань М.А. Комп'ютерні злочини: соціально-правові і кримінологічно-криміналістичні аспекти: навчальний посібник. Київ : Українська академія внутрішніх справ. 1994. 72 с.
5. Буркаль В.С. Протидія транснаціональній організованій злочинності у сфері економіки : дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Університет державної фіскальної служби України. Ірпінь, 2019. 242 с.
6. В Огайо можна заплатити податки біткоїнами. *Loyer Hunt*. 2018. 26 листопада. URL: <https://loyer.com.ua/uk/v-ogajo-mozhna-zaplatiti-podatki-bitkoinami>.

7. В Сальвадорі вперше за історію біткоїна його визнали платіжним засобом. *Loyer Hunt*. 2021. 9 червня. URL: <https://loyer.com.ua/uk/v-salvadori-vpershe-za-istoriyu-bitkoyina-jogo-vyznaly-platizhnym-zasobom/>.

8. Дмитрієнко Ю.М. Основні етапи боротьби з транснаціональною організованою злочинністю як законодавчі цикли формування соціальної активності української правової свідомості. *Актуальні проблеми політики*. 2004. № 20. С. 112-122.

9. Жаровська Г.П. Теорія та практика протидії транснаціональній організованій злочинності в Україні : дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.08 / Нац. акад. внутр. справ. Київ, 2019. 593 с.

10. Жерж Л.А. Імплементация в Україні позитивного зарубіжного досвіду запобігання злочинам, пов'язаних з незаконною трансплантацією. *Вісник Асоціації кримінального права України*. 2020. № 2(14). С.286-302.

11. Завидняк І.О. Особливості криміналістичної характеристики економічних транснаціональних злочинів, вчинених із використанням сучасних комп'ютерних технологій. Електронне наукове видання *«Аналітично-порівняльне правознавство»*. 2021. С. 178-183. URL: <http://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/252536/249808>.

12. Завидняк І.О. Учинення економічних транснаціональних злочинів шляхом незаконних операцій, пов'язаних із неправомірним доступом до комп'ютерної мережі. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер. : Юриспруденція*. 2021. № 54. Т. 2. С. 92-95.

13. Лужецька О.Р. Предмет злочинного посягання в системі криміналістичної характеристики вимагання. *Науковий вісник Національного університету ДПС України*. 2014. № 2(65). С. 202-207.

14. Мірошніченко М., Денков Д. Діряве ембарго. Як Росія обходить санкції на імпорту зброї. *Економічна правда*. 2022. 22 квітня. URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2022/04/22/686100/>.

15. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / Д.С. Азаров, В.К. Гришук, А.В. Савченко [та ін.]; за заг. ред. О.М. Джужі, А.В. Савченка, В.В. Чернея. К.: Юрінком Інтер, 2017. 1104 с.

16. Сословський В.Г., Косовський І.О. Ринок криптовалют як система. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 2016. С. 236 -246.

УДК 342.7

DOI <https://doi.org/10.32844/2618-1258.2022.2.22>

ТЕРЕХОВ В.Ю.

ДЕЯКІ ПИТАННЯ РОБОТИ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ДІЇ ПРАВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

SOME FEATURES OF LAW ENFORCEMENT ORGANIZATION'S FULFILMENT UNDER INFLUENCE OF EUROPEAN UNION LAW

У статті аналізу піддано питання роботи правоохоронних органів України в умовах дії права Європейського Союзу. Отримання рішення про надання Україні статусу кандидата на членство в Європейському Союзі вимагає переформатування концепції роботи правоохоронних органів із одночасним наближенням до права Європейського Союзу.

Рішення Європейського суду з прав людини мають, зокрема, інструктивне значення для правоохоронної роботи забезпечуючи обов'язкову перевірку на предмет пропорційності втручання, дотримання формальних вимог процедури, роз'яснення наслідків прийнятого рішення особі, правостановище якої обтяжується.

© ТЕРЕХОВ В.Ю. – кандидат юридичних наук, адвокат